

Ĺawski Sanepid ostrzega: kleszcze wciaz groźne!

data aktualizacji: 2019.05.16

Borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu - to w Polsce najczęściej wykrywane choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka. Nie naleźy lekcewaźyć tego zagroźenia - uczula Iwona Marchlewska z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ĺawie, zapraszając do lektury przygotowanego poradnika.

Najwięcej przypadków zachorowań na boreliozę i kleszczowe zapalenie mózgu stwierdza się w województwie podlaskim oraz warmińsko-mazurskim. **Województwo warmińsko-mazurskie** jest terenem wysoce endemicznym chorób przenoszonych przez kleszcze. **Ma wyźszy od ogólnopolskiego wskaźnik zapadalności na te choroby** (wskaźnik zapadalności na boreliozę w 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim wynosił 91,3, w Polsce 52,4, natomiast wskaźnik zapadalności na kleszczowe zapalenie mózgu w naszym województwie wynosił 1,8 a w Polsce 0,5).

Najwięcej zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu rejestruje się we wschodnich powiatach województwa. Zachorowania na boreliozę rejestrowane są na terenie wszystkich powiatów.

Zakaźeniom sprzyja wysoki procent zalesienia terenu, istnienie wielu ośrodków turystycznych na terenach zalesionych Warmii i Mazur oraz masowe zbieranie jagód i grzybów w okresie lata i jesieni.

W 2018 roku najwyźszy wskaźnik zapadalności na boreliozę wystapil w powiatach: Giźycko - 297,4; Węgorzewo - 257,1; Mrągowo - 224,8; Ostróda - 158,1; Szczytno - 135,8; Kętrzyn - 123,6; Ełk -

116,2. W **Ławie** wskaźnik zapadalności wynosił 54,9. W 2018 r. zanotowano jeden przypadek kleszczowego zapalenia mózgu na terenie powiatu ławskiego.

Kleszcze występują powszechnie na terenie całego kraju. Są aktywne od wczesnej wiosny (przy temperaturze powyżej 0°C) do późnej jesieni. Żyją w miejscach lekko wilgotnych i obfitujących w roślinność. **Można spotkać** je w lasach i na ich obrzeżach, w zagajnikach, na obszarach porośniętych wysoką trawą, zaroślami lub paprociami, na łąkach, pastwiskach, nad brzegami rzek i jezior. Pojawiają się także w parkach i na działkach. Żyją w ściółce i w poszukiwaniu swych żywicieli (zwierząt, ludzi) wspinają się na trawy i krzewy. Kleszcze żywią się krwią zwierząt i ludzi. Posiadają zmysły powonienia i temperatury, które pozwalają im na wykrycie „ofiary”. W czasie wysysania krwi mogą przenosić groźne dla zdrowia wirusy kleszczowego zapalenia mózgu, bakterie boreliozy i inne drobnoustroje wywołujące wiele innych chorób, m.in. tularemie, ehrlichiozę, babeszjozę, bartonelozę, gorączkę Q, gorączkę plamistą Gór Skalistych, dur powrotny i inne.

Przeciwno KZM można się zaszczepić, przeciwno borelioze szczepionki jeszcze nie opracowano, a jest to choroba, której lekceważyć nie powinniśmy. Jest chorobą wieloukładową, często przewlekłą. Charakterystycznym objawem jest rumień wędrujący pojawiający się na skórze w miejscu ukąszenia, jednak występuje on tylko u ok. 30-50% zakażonych. Często boreliozę trudno jest zdiagnozować ze względu na wielorakie objawy - od skórnych poprzez stawowe, kardiologiczne i neurologiczne. Wywołują może m.in. zmiany zapalne stawów, zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, niedowład, porażenie nerwów obwodowych, zaburzenia czucia, zaburzenia psychiczne i pamięci, zmęczenie (napadowe lub stałe), ociążałość, bóle i zawroty głowy (zwykle części potylicznej), bóle i kurcze mięśni oraz wiele innych, które mogą występować z różnym nasileniem.

Jak chronić się przed kleszczami w przyrodzie?

Właściwy ubiór podczas przebywania w siedliskach kleszczy może utrudnić przedostanie się kleszcza na skórę człowieka. Ściąganie gumką nogawek spodni lub wkładanie nogawek w skarpetki, noszenie obuwia krytego i bluzek z długim rękawem. Stosowanie środków odstraszających (repelentów kupionych w aptece). Staranne oglądanie ubrania i skóry po powrocie z lasu, parku i innych siedlisk, w których istnieje ryzyko atakowania ludzi przez kleszcza. Kleszcze, zanim zakotwiczą się hypostomem w skórze, poszukują odpowiedniego miejsca do żerowania, które następnie znieczulają, dlatego nie czujemy bólu podczas ukłucia.

U dzieci najczęściej (w około 70% przypadków) lokalizują się na głowie, zazwyczaj na granicy włosów i za uszami, zaś **u dorosłych** w miejscach, gdzie skóra jest delikatna (najczęściej w naturalnych zgięciach ciała np. pod kolanami, w pachwinach, na brzuchu, pod piersiami).

Jak usunąć przyczepione do skóry kleszcze?

Kleszcza należy uchwycić delikatnie pęsetą przy samej skórze i wyciągnąć zdecydowanym ruchem. Przy takim ruchu zęby hypostomu stawiają mniejszy opór, przez co kleszcz nie zostaje uszkodzony i nie ma niebezpieczeństwa wylania na skórę zawartości jego ciała, w którym mogą znajdować się drobnoustroje. Podczas usuwania kleszcza nie naciskać na jego ciało, nie przypalać, nie smarować masłem, lakierem, nie maltretować, albowiem może to doprowadzić do wyrzucenia treści pokarmowej kleszcza do rany i tym samym zwiększyć ryzyko zakażenia. Po wyjęciu kleszcza miejsce ukłucia starannie zdezynfekować. W przypadku trudności z usunięciem kleszcza udajemy się do lekarza.

W aptekach dostępne są także różnego rodzaju chwytacze i pompki, które należy stosować zgodnie z zaleceniami producentów.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/57828-ilawski-sanepid-ostrzega-kleszcze-wciaz-grozne>